

Zorgroutekaart
Kindermishandeling
en huiselijk geweld

Wat is de Meldcode?

De 'Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling' is een overzichtelijk vijfstappenplan, waarin staat wat u als professional het beste kunt doen als u vermoedens hebt van huiselijk geweld of kindermishandeling. De meldcode leidt u stap voor stap door het proces. Vanaf het moment dat u iets vermoedt tot aan het moment dat u eventueel een beslissing neemt over het doen van een melding. De meldcode werkt! Professionals die al werken met een meldcode grijpen drie keer zo vaak in bij vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Verplichte Meldcode en de Meldplicht

Het is belangrijk om onderscheid te maken tussen de verplichte meldcode en de meldplicht. Bij het signaleren van huiselijk geweld dat gepleegd wordt in de privé-omgeving van het slachtoffer, bent u verplicht om de meldcode met vijf stappen te hanteren. Als het gaat om (signalen van) geweld in afhankelijkheidsrelaties dat gepleegd wordt binnen de professionele setting, bijvoorbeeld door een collega of een vrijwilliger die aan een intramurale- of extramurale instelling is verbonden, geldt een meldplicht.

Hoe werkt de Zorgroutekaart?

De vijf stappen zijn in de zorgroutekaart beknopt weergegeven in een stroomschema. Per stap wordt aangegeven welke acties u kunt ondernemen. Bijvoorbeeld een registratie van een zorgsignaal in de verwijfsindex risicjongeren. In een aantal vervolgschema's is aangegeven welke route wordt gevolgd nadat u bijvoorbeeld een melding heeft gedaan bij het AMK, het SHG of het Meldpunt Loverboys/Jeugdprostitutie regio Apeldoorn. Deze vervolgroute is op hoofdlijnen gelijk voor de regio's Noord-Veluwe, Oost-Veluwe en Midden-IJssel. Het kan zijn dat u besluit om (ook) een melding te doen bij een meldpunt OGGZ, een meldpunt bijzondere zorg of een meldpunt bemoeizorg. Daarvoor is de vervolgroute na een melding per regio verschillend. Informatie daarover is verkrijgbaar bij de desbetreffende gemeenten.

Voor wie is de Zorgroutekaart?

De zorgroutekaart is bestemd voor organisaties en zelfstandige medewerkers uit de regio's Noord-Veluwe, Oost-Veluwe en Midden-IJssel die werkzaam zijn in gezondheidszorg, onderwijs, kinderopvang, maatschappelijke ondersteuning, jeugdzorg, welzijnswerk, maatschappelijke opvang, ouderenorganisaties, politie en justitie. Anders gezegd: iedereen die beroepshalve te maken heeft met kinderen tot 23 jaar of hun ouders, verzorger(s) of volwassenen, die mogelijk slachtoffer zijn van huiselijk geweld.

Wat is kindermishandeling, huiselijk geweld, loverboyproblematiek en jeugdprostitutie?

Wat is kindermishandeling?

Kindermishandeling is elke vorm van voor minderjarigen bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard. Deze interactie wordt actief of passief opgedrongen door ouders of andere personen ten opzichte waarvan de minderjarige in een afhankelijkheidsrelatie of van onvrijheid staat. Ernstige schade wordt of dreigt hierdoor te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek letsel of psychische stoornissen. Hieronder vallen ook verwaarlozing en het onthouden van essentiële hulp, medische zorg en onderwijs.

Wat is huiselijk geweld?

Huiselijk geweld is geweld dat door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer wordt gepleegd. Het woord 'huiselijk' zegt niks over de plaats van het geweld, maar over de relatie tussen pleger en slachtoffer. Huiselijk geweld kan dus zowel binnenshuis als buitenshuis plaatsvinden. Met huiselijk geweld bedoelen we alle vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties, onder andere kindermishandeling, partnergeweld, jeugdprostitutie/loverboys, ouderenmishandeling, kinderen die hun ouders mishandelen, eengerelateerd geweld, vrouwelijke genitale verminking, huwelijksdwang en geweld binnen homorelaties.

Wat is loverboyproblematiek?

Een jongen/man of meisje/vrouw die met behulp van verschillende methodes meisjes en jongens gebruikt, met als enige doel daar veel geld aan te verdienen. Daarbij kun je denken aan prostitutie, maar ook aan wapen- en/of drugshandel en/of andere vormen van (financiële en/of seksuele) uitbuiting. Vaak worden schulden op naam van de jongere gemaakt. De methodes die onder andere worden gebruikt zijn: verleidingstechnieken, dwang, intimidatie, bedreiging, beloften, chantage of geweld.

Wat is jeugdprostitutie?

Jeugdprostitutie is het verrichten van een of meer seksuele handelingen, met of voor een ander, door jongens en meisjes onder de 18 jaar voor geld, goederen of een tegenprestatie.

Maakt u zich zorgen over een cliënt? Volg de zorgroutekaart.

**Midden-IJssel
Noord-Veluwe
Oost-Veluwe**

**Stap 1 t/m 5:
U kunt op elk moment terecht
bij het AMK, SHG,
Meldpunt Loverboys/
Jeugdprostitutie regio
Apeldoorn of Meldpunt
Bijzondere Zorg/OGGZ
voor informatie of advies.**

Stap 1: Breng signalen in kaart

- Registreer wat u hebt gesignaleerd en wanneer. Gebruik daarbij een signaleringsinstrument¹ en beschrijf de signalen objectief
- Leg uw eerste observaties voor aan uw cliënt en indien aanwezig de kind(eren)
- Overweeg een registratie in de Verwijsindex

Acuut onveilig of noodsituatie?

- Neem direct contact op met het meldpunt, steunpunt én/of politie
- Ga naar stap 5

Geen acute zorg noodzakelijk

Stap 2: Vraag advies aan deskundige

- Overleg met een collega en/of aandachtsfunctionaris binnen uw organisatie
- Vraag desgewenst advies bij AMK of SHG
- Overweeg een registratie in de Verwijsindex

Stap 3: Praat met cliënt, ouder(s) of kind

- Ga in gesprek met cliënt, ouder(s) en/of kind(eren)
- Probeer tijdens het gesprek toestemming te krijgen om overleg te voeren met derden
- Registreer wie u gesproken hebt, wanneer en wat de uitkomsten zijn

Stap 4: Weeg af en beslis

- Weeg de risico's om de veiligheid van kinderen te duiden. U kunt daarbij een risicomeetinstrument gebruiken
- In overleg met het meldpunt worden veiligheidsrisico's van minderjarigen en andere betrokkenen gewogen

Stap 5: Onderneem actie!

- Organiseer (samen met cliënt, ouder(s), en/of kinderen, en/of ketenpartners) hulp die nodig is
- Licht de cliënt en/of ouders in over de op handen zijnde melding
- Doe een registratie in de verwijsindex
- Doe een melding bij het:
 - AMK
 - SHG
 - Meldpunt Loverboys/Jeugdprostitutie regio Apeldoorn
 - Meldpunt Bijzondere Zorg/OGGZ
- Schakel eventueel de politie in
- Maak afspraken met het meldpunt, het steunpunt en/of de politie over terugkoppeling en over wat u zelf kunt/gaat doen om de cliënt te helpen
- Volg de effecten van de ingezette hulp
- Blijf de cliënt en/of ouder volgen

¹ Diverse beroepsgroepen hebben eigen en per beroepsgroep verschillende signaleringsinstrumenten. Het gaat hierbij o.a. om verloskundigen, gyneacologen, jeugdzorg.

Belangrijke telefoonnummers

Advies- en Meldpunt Kindermishandeling 0900 123 123 0

Steunpunt Huiselijk Geweld 0900 126 26 26

Meldpunt Loverboys/Jeugdprostitutie regio Apeldoorn 0900 500 70 70

Situatie acuut of onveilig?

Neem direct contact op met de politie!

Politie, algemeen alarmnummer bij acute nood 112

Politie, als er geen spoed is 0900 88 44

Colofon

Uitgave

Gemeente Apeldoorn (centrumgemeente voor Huiselijk Geweld)

Vormgeving

Vormvisie BNO Apeldoorn

Illustratie 'Klein meisje'

Abbeelding omslag 'Klein meisje', Esther Veerman © Ekklesia, info@eklesia.nl

Drukwerk

Drukmotief, Apeldoorn

Oplage

30.000 ex.

Januari 2012